

Kirjastot ja tietojohdaminen

Hanke-esittely

Maria Holappa 19.11.2021

Hankkeen tavoitteet

Kartoittaa kirjastojen tietojohdantamiseen liittyviä tarpeita: mitä dataa toiminnasta syntyy, mikä siitä on olennaista toiminnan kehittämisen kannalta.

Selvittää, mitä kuntien dataan liittyviä sellaisia hankkeita on meneillään, joissa kirjastot voisivat olla osana, mitkä kirjastodatan rooli ja funktio niissä voisi olla.

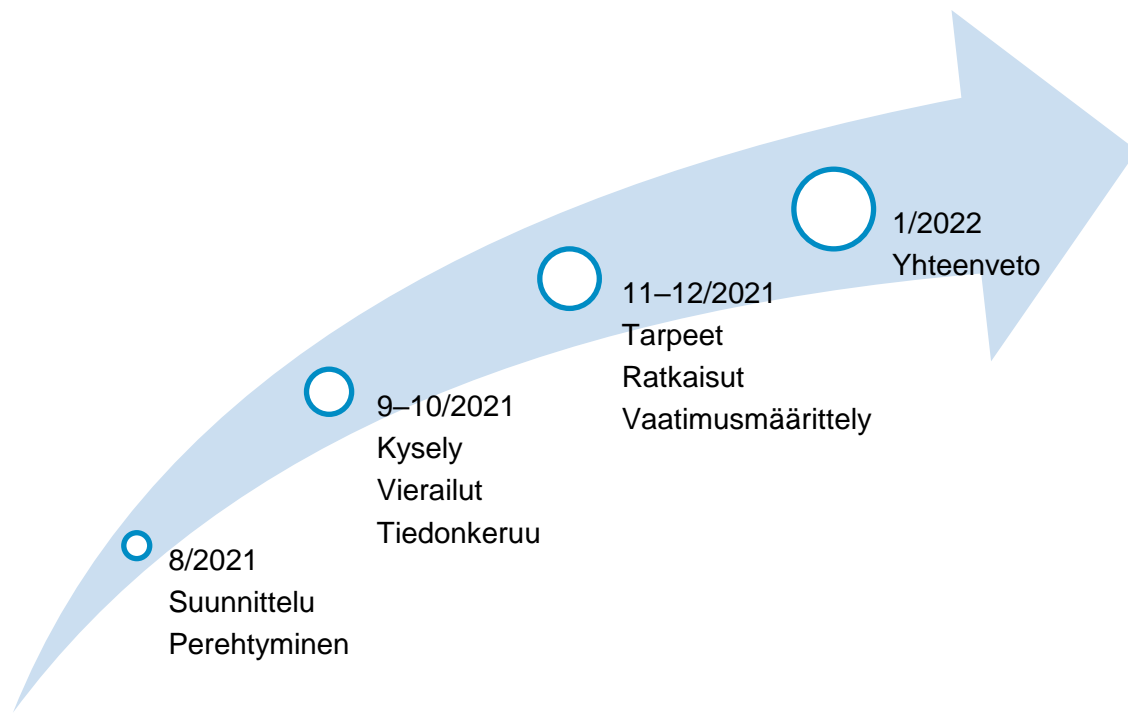
Vertailla erilaisia teknisiä ratkaisuja, joilla kirjastojen tuottamaa ja tarvitsemaa dataa voidaan analysoida ja hyödyntää.

Määritellä kellutuksen hallintajärjestelmän vaatimuksia.

Hankkeen aikataulu

Kysely

1/4

Yleisten kirjastojen neuvostoon kuuluvien kirjastojen johtajille

---

Vastaajia 13 kirjastosta, vastausprosentti 62 %

Vastauksia 6–13 / kysymys

Kysely

2/4

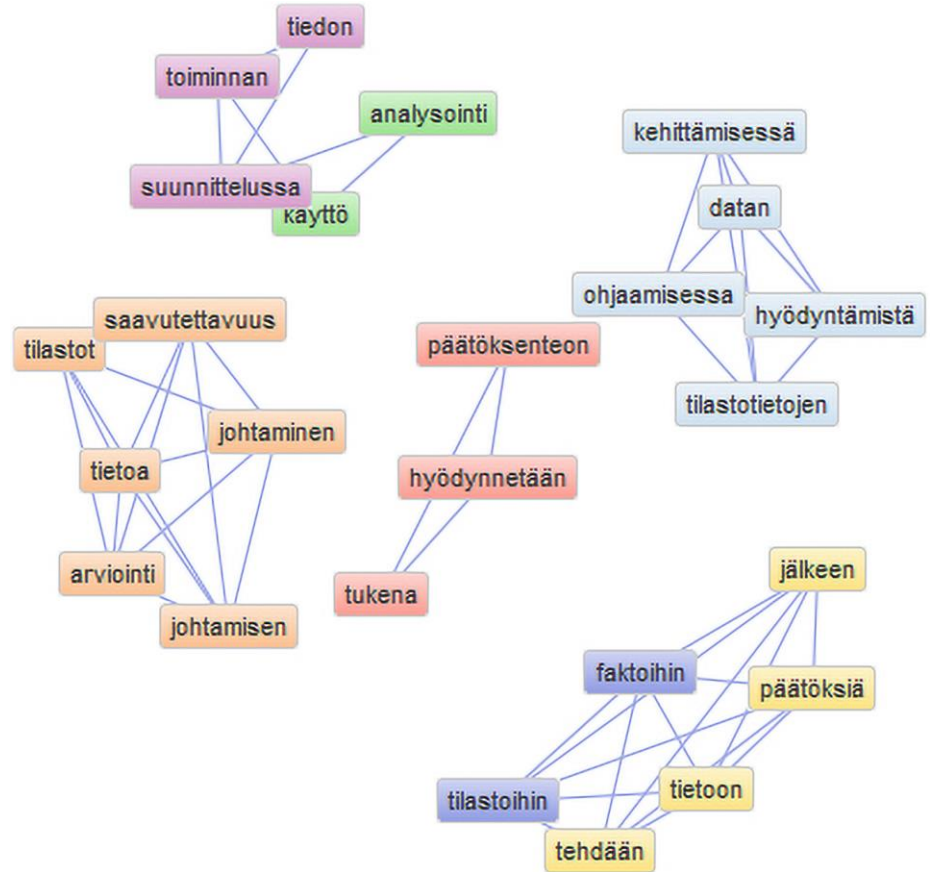
Sanakartta:

Mitä termistä ”tietojohtaminen”
tulee ensimmäisenä mieleen?

”

datan ja tiedon käyttämistä
päättöksenteossa, johtamisessa ja
palveluiden kehittämisessä

”

Mitä dataa kaivataan?

- Kävijädatan ja lainausdatan yhdistäminen
- Postinumerokohtainen asiakasdata
- Väestötieto ja sen ennusteet
- Toimipistekohtainen lainausprofiili
- Asiakkaiden tarpeet
- Asiakkaat, jotka eivät käytä kirjastojärjestelmää
- Tietoa kokoelmien ja palveluiden käytöstä
- Logistiikkaan ja materiaalivirtoihin liittyvää tietoa
- Kelluvaan kokoelmaan ja tasapainotukseen liittyvää tietoa
- Tietoa kirjastojen vaikutuksesta hyvinvointiin

Mistä olisi apua datan käsittelyyn?

- datan käsittelyn helpottaminen
- automatisointi
- tekoäly
- paljon dataa sisältävät järjestelmät
- keskustelevat järjestelmät

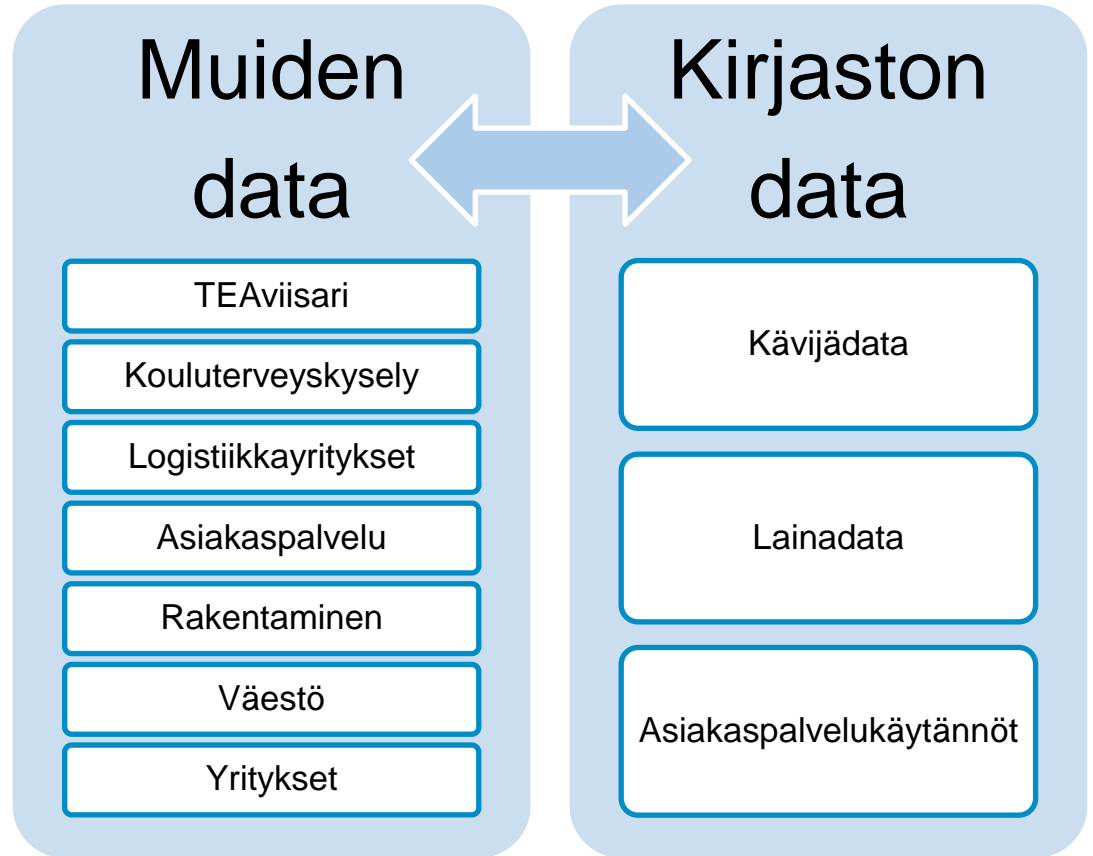
Millaisia koulutuksia ja kehittämistä kaivataan?

- koulutus järjestelmien käyttöön
- kirjastojärjestelmien raportointityökalujen kehittäminen
- Hankintaportaalin kehittäminen

Kysely

4/4

Vierailut: collectionHQ

---

raporttipohjainen
kokoelmanhallinnan työkalu

---

seurataan kokoelman käyttöä

---

budjetin ja tasapainotuksen
suunnittelun avuksi

---

käytännön kokemuksia Jyväskylän
kaupunginkirjastosta

Raporttien ajastus

Perinteisen
kokoelmatyön tukena

Aineiston
uudelleensijoittelun
apuna

Raporttien luominen ei
kuormita tietokantaa

Ei reaaliaikainen

Englanninkielinen

Päällekkäisyyttä
kirjastojärjestelmän
raporttien kanssa

Kallis hyötyyn nähden
pienille kirjastoille

Vierailut: Raportointipalvelu

---

raporttipohjainen kokoelman
käyttöä seuraava työkalu

---

yhdistelee tietoja lainauksesta,
asiakkaiden asuinpaikoista ja
väestörakenteesta

---

käyttää kirjastojärjestelmästä
saatavia datadumppeja tiedon
lähteenä

Säännöllisesti
käytettynä voi seurata
kehitystä

Muokattavat teemat

Seurannan voi
kohdistaa tarkasti

Yhdistelee dataa
useasta lähteestä

Ei reaaliaikainen

Käyttää asiakastietoja

Seuraa vain lainadataa

Ei rajapintaa Koha-
kirjastojärjestelmään

Vierailut: IMMS

---

aineistonhallintajärjestelmä
kelluvalle kokoelmalle

---

automaattinen

---

käyttää ”kaoottista järjestystä”,
käsittelee aineistoa ryhminä

---

käytössä Helsingin
kaupunginkirjastolla

+

Reaaliaikainen

Ei käytä
asiakastietoja

Paperiton

Vähentää käsityötä
ja fyysistä työtä

—

Vaatii RFID-
tekniikan

Vaatii toimivat
logistiset ratkaisut

Vaatii jatkuvaa
ylläpitoa

Hintava

Muut hankkeet

Kuopio: Ihmiskeskeinen Digitaalinen Kunta

TIJO – Tietojohtamisen verkostohanke

Turku: Tietojohtamisen koulutusohjelma, tilastot, Kaupunkialgoritmi

---

Joensuu: Johdon työpöytä

Tampere: Tuottavuuspulssi ja muut PowerBI-raportit

#Tietokiri

Tietojohtaminen ja sen kehittäminen: tietojohtamisen arviointimalli ja suosituksia maakuntavalmistelun pohjalta

---

Kalajoki, Kuusamo ja Taivalkoski: Vihdoinkin-hanke

Pro gradu -tutkielma:

Senni Mosku: Ei vain nopeaa digihypeä ja -loikkaa: tietojohtamisen edistämien viestinnän avulla

Kellutuksen hallintajärjestelmä

Mitkä ovat ne ongelmat jotka halutaan ratkaista?

Onko kirjastojen kokoelmat mitoitettu oikein asiakasmäärille?

Kumpi on parempi vaihtoehto:
automaattinen järjestelmä vai yhdessä sovitut käytännöt?

Voiko Kohan tai muun olemassa olevan järjestelmän avulla tehdä niitä toimenpiteitä joita tarvitaan?

Mikä, tai mikä yhdistelmä, valmiista, markkinoilla olevista ratkaisuksista on paras vaihtoehto?

Onko oppivan, älykkään tasapainotusjärjestelmän kehittäminen mahdollista?

Kiitos!

Maria Holappa
Kirjastot ja tietojohdaminen hanke
maria.holappa@turku.fi